

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2016

1442/2016

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 3 § 2 mom. 7 och 7 a-punkten samt 3 mom. 9 och 10 punkten, 13 § 3 mom., 29 § 6 mom. och 44 b §,

av dem 3 § 2 mom. 7 a-punkten, 29 § 6 mom. och 44 b § sådana de lyder i lag 1198/2014, 3 § 3 mom. 9 punkten sådan den lyder i lag 1360/2010 och 3 § 3 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 170/2014,

ändras 3 § 3 mom. 8 punkten, 3 a § 1 och 4 mom., 4 § 5 och 6 mom., 5 § 11 punkten, 9 § 1 och 2 mom., 10 § 1 mom. 1 och 5 punkten, 2 mom. 12 punkten samt 5 mom., 13 § 1 mom. 1 punkten, 18 § 2 mom., 26 § 1 mom. 3 punkten, 29 § 3 mom., 32 a § 1 mom., 32 c § 1 mom., 71 § 1 mom. 13 punkten och 71 a §,

av dem 3 a § 1 och 4 mom., 10 § 1 mom. 5 punkten, 71 § 1 mom. 13 punkten och 71 a § sådana de lyder i lag 611/2014, 4 § 5 mom. sådant det lyder i lag 254/2013, 4 § 6 mom. sådant det lyder i lag 198/2015, 5 § 11 punkten sådan den lyder i lag 752/2012, 10 § 2 mom. 12 punkten och 5 mom. sådana de lyder i lag 194/2011, 13 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 604/2010 samt 26 § 1 mom. 3 punkten, 32 a § 1 mom. och 32 c § 1 mom. sådana de lyder i lag 170/2014, samt

fogas till lagen en ny 3 d §, till 10 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 194/2011, en ny 13 punkt, till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 194/2011, ett nytt 2 mom., till lagen en ny 50 k §, till 71 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 752/2012, 611/2014, 651/2014, 1198/2014, 505/2015 och 520/2016, en ny 14 punkt och till lagen en ny 71 b § som följer:

3 §

Uppgifter

Dessutom ska Finansinspektionen

8) delta i verksamheten i den gemensamma tillsynsmekanism som avses i 3 a § och bistå Europeiska centralbanken, nedan *ECB*, i den gemensamma tillsynsmekanismen,

RP 201/2016
EkUB 26/2016
RSv 186/2016

Kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2015/2392 (32015L2392); EUT L 332, 18.12.2015, s. 126
Rådets förordning (EU) nr 1024/2013 (32013R1024); EUT L 287, 29.10.2013, s.63

3 a §

Den gemensamma tillsynsmekanismen och det europeiska systemet för finansiell tillsyn

Finansinspektionen hör till den gemensamma tillsynsmekanism som avses i SSM-förordningen och består av ECB och de nationella behöriga myndigheterna.

Om det inte är möjligt att följa en anvisning eller rekommendation från en europeisk tillsynsmyndighet eller Europeiska systemrisknämnden ska Finansinspektionen ange orsakerna till avvikelserna från anvisningen eller rekommendationen samt lämna dem till den europeiska tillsynsmyndighet som saken gäller eller till Europeiska systemrisknämnden.

3 d §

Samarbete med Verket för finansiell stabilitet

Finansinspektionen utövar tillsammans med Verket för finansiell stabilitet som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) tillsyn över att finansmarknadsaktörerna iakttar de bestämmelser i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014), nedan *resolutionslagen*, som gäller dem.

Finansinspektionen och Verket för finansiell stabilitet ska samarbeta sinsemellan. Innan Finansinspektionen vidtar åtgärder enligt 3 eller 4 kap. i denna lag ska den höra Verket för finansiell stabilitet, om ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör handlar i strid med resolutionslagen eller sådana förordningar och beslut som kommissionen utfärdat med stöd av det resolutionsdirektiv som avses i 1 kap. 4 § 1 punkten i den lagen.

4 §

Tillsynsobjekt

Finansinspektionen utövar tillsyn över verksamhet som i Finland etablerade filialer till utländska EES-tillsynsobjekt och utländska EES-tilläggs-pensionsanstalter bedriver i Finland samt över sådant tillhandahållande av tjänster som utländska tillsynsobjekt bedriver i Finland utan att etablera filial. Bestämmelser om tillsynsuppgifterna finns dessutom i 5 och 6 kap.

Finansinspektionen utövar tillsyn över statens pensionsfonds placeringsverksamhet samt över efterlevnaden av bestämmelserna om insiderregister och insideranmälan, tillsyn över planeringen av pensionsanstalten Kevas finansieringsverksamhet och över placeringsverksamheten samt över efterlevnaden av bestämmelserna om insiderregister och insideranmälan och tillsyn över kyrkans pensionsfond. Bestämmelser om tillsynsuppgifterna finns dessutom i lagen om statens pensionsfond (1297/2006), lagen om Keva (66/2016) och i kyrkolagen (1054/1993).

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

11) Olycksfallsförsäkringscentralen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkes-sjukdomar (459/2015),

9 §

Direktion

Finansinspektionens direktion har högst sex medlemmar.

En av medlemmarna utnämns på förslag av finansministeriet, en på förslag av social- och hälsovårdsministeriet och en på förslag av Finlands Bank. För dessa tre medlemmar ska i samma ordning väljas varsin ersättare. Dessutom väljs ytterligare minst två andra medlemmar. Direktionsmedlemmarna och ersättarna ska vara väl förtrogna med finansmarknadens funktionssätt.

— — — — —

10 §

Direktionens uppgifter

Direktionen ska i fråga om tillsynen över finansmarknaden

1) uppställa de särskilda målen för skötseln av uppgifter enligt 3 och 3 a § och för Finansinspektionens verksamhet samt besluta om riktlinjerna för verksamheten samt styra och övervaka måluppfyllelsen och iakttagandet av riktlinjerna,

— — — — —

5) döma ut vite som Finansinspektionen har förelagt och besluta om administrativa påföljder enligt 4 kap.,

— — — — —

Direktionen ska i fråga om Finansinspektionens förvaltning

— — — — —

12) årligen höra representanter för finansmarknadsaktörerna, konsumenterna och andra användare av finansiella tjänster om målen för tillsynen och måluppfyllelsen samt om den budget som avses i 3 punkten och om den bedömning som avses i 11 punkten,

13) utse en företrädare för Finansinspektionen i det tillsynsorgan som avses i SSM-förordningen samt, vid förhinder för företrädaren, en ersättare för denna.

— — — — —

De berättelser som avses i 2 mom. 10 och 11 punkten ska också omfatta Finansinspektionens verksamhet som en del av det europeiska systemet för finansiell tillsyn samt den gemensamma tillsynmekanism som avses i SSM-förordningen.

12 §

Direktörens uppgifter

— — — — —

I arbetsordningen kan tas in närmare föreskrifter om direktörens uppgifter. I arbetsordningen kan också anges att beslutanderätt som enligt denna paragraf hör till direktören kan överföras till någon annan tjänsteman vid Finansinspektionen.

13 §

Direktionens behandling av ärenden som hör till direktören

Direktionen ska informeras om beslut som direktören har för avsikt att fatta, om de gäller

1) beviljande av verksamhetstillstånd för tillsynsobjekt, återkallelse av verksamhetstillstånd, begränsning av tillståndsenlig verksamhet, indragning av en utländsk EES-filial eller begränsning av dess verksamhet eller, om någon annan myndighet är behörig att fatta beslutet, förslag till beviljande eller återkallelse av verksamhetstillstånd eller till begränsning av verksamheten,

— — — — —

18 §

Rätt att få uppgifter av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilka uppgifter om tillsynsobjekts ekonomiska ställning, ägare, interna kontroll och riskhantering, förvaltnings- och kontrollorgan, tjänstemän och verksamhetsställen samt vilken för skötseln av de uppgifter som avses i 3 § 3 mom. 3—5 punkten relevant information som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen och om hur informationen ska lämnas.

26 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet

Finansinspektionen får återkalla ett tillsynsobjekts verksamhetstillstånd eller, då ECB eller någon annan myndighet är behörig tillståndsmyndighet, framställa att denna ska återkalla tillståndet, om uppnåendet av de för tillsynen över finansmarknaden i 1 § uppställda målen inte tillräckligt väl kan tryggas genom begränsning av tillsynsobjektets verksamhet i enlighet med 27 § eller genom andra åtgärder enligt denna lag eller genom åtgärder som föreskrivs någon annanstans i lag, och om

3) tillsynsobjektet grovt har underlåtit att iaktta förbud eller rättelsebeslut som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av 33 § eller någon annan lag.

29 §

Tillsättning av ombud

Ombudet har i sitt uppdrag de rättigheter som nämns i 18, 19, 23, 24 och 32 §. Ombudet handlar under straffrättsligt tjänsteansvar vid utförandet av sina lagstadgade offentligrättsliga förvaltningsuppgifter. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

32 a §

Förbud mot förvärv av ägarandelar

Finansinspektionen kan, efter att ha mottagit en anmälan enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 10 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen, förbjuda förvärv av i nämnda paragrafer avsedda ägarandelar i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, försäkringsbolag samt deras holdingföretag, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer eller clearingorganisationers holdingföretag, om innehavet av andelen skulle äventyra verksamhet enligt sunda och ansvarsfulla ledningsprinciper i det företag eller den organisation förvärvet gäller el-

ler, om förvärvet gäller ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, om det finns grundad anledning att misstänka att

- 1) den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god ekonomisk ställning,
- 2) tillförlitligheten eller lämpligheten hos företagets eller organisationens ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i företaget eller organisationen på grund av förvärvet,
- 3) tillsynen över företaget eller organisationen och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheter äventyras på grund av förvärvet, eller
- 4) förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

32 c §

Begränsning av de rättigheter som grundar sig på aktier och andelar

Finansinspektionen kan för högst ett år i sänder förbjuda aktie- eller andelsägare att utöva rösträtt i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, försäkringsbolag och deras holdingföretag, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer eller clearingorganisationers holdingföretag, om

- 1) anmälan om förvärv av aktier eller andelar inte har gjorts enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 10 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen,
- 2) aktier eller andelar har förvärvats trots Finansinspektionens förbud enligt 32 a §, eller
- 3) den gräns för innehav som anges i de paragrafer som nämns i 1 punkten har uppnåtts eller överskridits och innehavet äventyrar verksamhet enligt sunda och ansvarsfulla ledningsprinciper i målföretaget eller målsammanslutningen på det sätt som avses i 32 a § eller, om målföretaget är ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna.

50 k §

Behörig myndighet enligt förordningen om referensvärden

Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i artikel 40 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) 596/2014 (*förordningen om referensvärden*).

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

13) den insättningsgarantifond som avses i kreditinstitutslagen och till den ersättningsfond för investerarskydd som avses i lagen om investeringstjänster,

14) arbetarskyddsmyndigheterna för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter och för att fullfölja samarbetskyldigheterna enligt artikel 8 i kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2015/2392 om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 vad gäller rapportering till behöriga myndigheter av faktiska eller potentiella överträdelser av den förordningen, nedan *genomförandedirektivet för marknadsmissbruksförordningen*.

71 a §

Rapportering om överträdelser

Finansinspektionen ska upprätthålla ett system genom vilket den kan ta emot rapporter om misstänkta missbruk som har samband med bestämmelserna om finansmarknaden. Personuppgifter om rapportören och den som är föremål för rapporten och information om rapporten ska hållas hemliga, om ingenting annat föreskrivs särskilt.

I rapporteringsförfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och den som är föremål för rapporten, vilka står i arbetsavtalsförhållande, och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet av identiteten för rapportören och den som är föremål för rapporten, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Finansinspektionen ska bevara den behövliga information som avses i 1 mom. i fem år efter rapportering. Därefter ska informationen avföras, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter att behovet av att bevara informationen har granskats ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om granskningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i information enligt 1 och 3 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra en utredning av misstänkta överträdelser. Bestämmelserna om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

Genom förordning av finansministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser för att genomföra genomförandedirektivet för marknadsmissbruksförordningen och om sådant mottagande av rapporter om överträdelser som avses i denna paragraf och om förfaranden för uppföljning av dem.

Finansinspektionen ska vartannat år utarbeta en redogörelse för hur det system som avses i denna paragraf fungerar.

71 b §

Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen

En person som lämnar ut information till Finansinspektionen i enlighet med 71 a § eller marknadsmissbruksförordningen ska inte vad gäller utlämnandet ställas till ansvar för överträdelse av sådana restriktioner för röjande av information som grundar sig på avtal, lag, förordning eller föreskrift.

1442/2016

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Helsingfors den 29 december 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Inrikesminister Paula Risikko